

คู่มือการพิจารณาหลักสูตรสำหรับผู้พิจารณาหลักสูตรและสถาบันการศึกษา

คำนำ

เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. 2528 และฉบับแก้ไข พ.ศ. 2540 ที่กำหนดหน้าที่ของสภาการพยาบาลไว้ ในข้อที่ 3 คือ การให้ความเห็นชอบหลักสูตรการศึกษาวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ในระดับอุดมศึกษาของสถาบันการศึกษาที่จะทำการสอนวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์เพื่อเสนอต่อทบวงมหาวิทยาลัย (ปัจจุบัน คือ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม) ประกอบกับกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้ประกาศกฎกระทรวงมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 โดยกำหนดให้สถาบันการศึกษาจัดทำหลักสูตรการศึกษาที่มีองค์ประกอบครบตามรายการที่กำหนดในข้อ 12 ของกฎกระทรวงมาตรฐานการศึกษาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 ซึ่งมี 9 รายการ และอาจจะประกาศเพิ่มเติม

นอกจากนั้นกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ยังได้ยกเลิกกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 รวมถึงมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ (มคอ.1) ของทุกสาขารวมทั้งมาตรฐานคุณวุฒิ (มคอ. 1) สาขาพยาบาลศาสตร์ ทั้งระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา

ดังนั้น สภาการพยาบาลจึงได้จัดทำประกาศสภาการพยาบาล เรื่อง แนวทางการพิจารณาให้ความเห็นชอบหลักสูตรการศึกษาวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ระดับวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยให้มีความสอดคล้องกับกฎกระทรวงและประกาศต่าง ๆ ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำเอกสารหลักสูตร การตรวจสอบหลักสูตรการศึกษา และการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อการรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาในหลักสูตรการศึกษา และเพื่อให้ผู้พิจารณาหลักสูตรของสภาการพยาบาลและอาจารย์ในสถาบันศึกษามีแนวทางในการพิจารณาหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรสภาการพยาบาลจึงได้จัดทำคู่มือการพิจารณาหลักสูตรสำหรับผู้พิจารณาหลักสูตรและสถาบันการศึกษา

สารบัญ

คำนำ	
แนวทางในการพิจารณาให้ความเห็นชอบหลักสูตร	4
แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสำหรับสถาบันการศึกษา	5
หมวด 1 ข้อมูลหลักสูตร	7
1. รหัสหลักสูตรและชื่อหลักสูตร	7
2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา	7
3. การพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร จากสถาบันอุดมศึกษา	7
4. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร	7
5. ประเภทของหลักสูตร	7
6. ลักษณะหลักสูตร	8
7. สถานสภาพของหลักสูตร	8
8. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร	8
9. แผนรับนักศึกษา	9
10. สถานการณ์ภายนอก สถานการณ์ภายในและหรือสถานการณ์อื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งความต้องการและความคาดหวังจากผู้มีส่วนได้เสีย	9
หมวด 2 ข้อมูลหลักสูตรตามองค์ประกอบหลักสูตร	11
1. ปรัชญาและวัตถุประสงค์	11
1.1 ปรัชญาหลักสูตร	11
1.2 วัตถุประสงค์หลักสูตร	11
2. ผลลัพธ์การเรียนรู้	12
2.1 การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร	12
2.2 การวัดและประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้	13
3. โครงสร้างหลักสูตรรายวิชาและหน่วยกิต	14
3.1 โครงสร้างหลักสูตร	14
3.2 จำนวนหน่วยกิต	14
3.3 เนื้อหาสาระรายวิชา	15

สารบัญ(ต่อ)

4. การจัดการกระบวนการเรียนรู้	16
4.1 การจัดการกระบวนการเรียนรู้	16
4.2 วิธีการวัดประเมินผลผู้เรียน	17
4.3 การกำกับ ติดตามและการปรับปรุง	17
5. ความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการหลักสูตร ซึ่งรวมถึงคณาจารย์	18
5.1 ความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการหลักสูตรและทรัพยากร	18
5.1.1 ความพร้อมด้านอาคารเรียนและห้องเรียน	18
5.1.2 แหล่งฝึกภาคปฏิบัติ	19
5.2 ความพร้อมด้านการจัดการ	20
5.3 อาจารย์	20
5.3.1 อาจารย์ประจำ	20
5.3.2 อาจารย์ประจำหลักสูตร	21
5.3.3 อาจารย์ผู้สอน	21
5.4 การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์	21
6. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา	22
6.1 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา	22
6.2 การลงทะเบียนเรียน	23
7. การประเมินผลการเรียนและเกณฑ์การสำเร็จการศึกษา	23
7.1 การประเมินผลการเรียน	23
7.2 เกณฑ์การสำเร็จการศึกษา	24
8. การประกันคุณภาพหลักสูตร	24
9. ระบบและกลไกในการพัฒนาหลักสูตร	25
ภาคผนวก	
แบบรายงานการพิจารณาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต	27

แนวทางในการพิจารณาให้ความเห็นชอบหลักสูตร

สภาการพยาบาล ได้ออกประกาศสภาการพยาบาล เรื่อง แนวทางการพิจารณาให้ความเห็นชอบหลักสูตร การศึกษาวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ระดับวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยอิงกฎกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา หลักสูตรและการดำเนินการหลักสูตร เนื่องด้วยหลักสูตรทุกหลักสูตรที่พัฒนาหรือปรับปรุงโดยใช้มาตรฐาน หลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2565 จะต้องได้รับการตรวจสอบจากคณะกรรมการมาตรฐานการ อุดมศึกษา ก่อนนักศึกษาสำเร็จการศึกษา เพื่อให้มั่นใจว่าสถาบันอุดมศึกษาได้ดำเนินการอย่างมีคุณภาพ และ นักศึกษาบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามที่หลักสูตรคาดหวังอย่างครบถ้วน

ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับมอบหมายจากสภาการพยาบาลให้พิจารณาหลักสูตรจะต้องมีความรู้ในประกาศสภา การพยาบาล เรื่อง แนวทางการพิจารณาให้ความเห็นชอบหลักสูตรการศึกษาวิชาชีพการพยาบาลและการผดุง ครรภ์ ระดับวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๖๘ กฎกระทรวง ประกาศของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาทุกฉบับที่ เกี่ยวข้องกับระดับหลักสูตรที่จะพิจารณา รวมถึงการจัดการศึกษาที่เน้นผลลัพธ์ (Outcome-Based Education : OBE) ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและพิจารณาหลักสูตรด้วยความรอบคอบ สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ เกี่ยวข้อง ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อสถาบันอุดมศึกษาในการปรับปรุงหลักสูตรและดำเนินการหลักสูตร อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้โดยอยู่ในขอบเขตหน้าที่ของสภาการพยาบาล

แนวทางการตรวจสอบหลักสูตรในประเด็นหลัก ๆ ดังนี้

1. ตามที่กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้ประกาศกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับ การพัฒนาหลักสูตร พ.ศ.2565 และยกเลิกกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 และมาตรฐาน คุณวุฒิสายาต่าง ๆ (มคอ.1) และประกาศทุกฉบับที่เกี่ยวข้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ รวมทั้งไม่ได้กำหนด แบบฟอร์มหรือ Template สำหรับหลักสูตร ดังนั้นสภาการพยาบาลจึงได้กำหนดแบบรายงานตามองค์ประกอบ ของหลักสูตรทั้ง 9 องค์ประกอบ หากสถาบันการศึกษาใดกำหนดแบบฟอร์มการเขียนหลักสูตรของสถาบัน ผู้ทรงคุณวุฒิจะยังคงพิจารณาตามองค์ประกอบหลักสูตร ทั้ง 9 องค์ประกอบอย่างครบถ้วนตามแบบฟอร์มหรือ Template ของสถาบันการศึกษา ซึ่งอาจจะไม่เรียงลำดับองค์ประกอบตามกฎกระทรวง เรื่อง มาตรฐานหลักสูตร การศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2565 แต่จะต้องมีให้ครบทุกองค์ประกอบ

2. การตรวจสอบผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร หลักสูตรต้องกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้หลักสูตรครบ ทั้ง 4 ด้าน ตามประกาศของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตาม มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 และสอดคล้องกับระดับคุณวุฒิของหลักสูตร หลักสูตรอาจกำหนด ผลลัพธ์การเรียนรู้ย่อย (Sub PLOs) หรือไม่ก็ได้ หากมีการกำหนด Sub PLOs ผู้ทรงคุณวุฒิต้องพิจารณาว่า สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้หลัก และระดับของ Sub PLOs ต้องไม่เกินระดับของผลลัพธ์การเรียนรู้หลัก

(PLOs) โดยแต่ละข้อของผลลัพธ์การเรียนรู้ย่อย (Sub PLOs) ใช้เพื่อการขับเคลื่อนให้ผลลัพธ์การเรียนรู้หลักสูตรบรรลุตามที่กำหนด

3. ผู้ทรงคุณวุฒิต้องตรวจสอบว่า มีผลลัพธ์การเรียนรู้หลักสูตร (PLOs) ที่สอดคล้องกับปรัชญาและวัตถุประสงค์หลักสูตร ที่สร้างคุณค่าเพิ่มให้แก่ผู้เรียนและสังคม

4. ผู้ทรงคุณวุฒิต้องตรวจสอบว่าหลักสูตรมีการกำหนดการประเมินพัฒนาการผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องหรือไม่

5. ผู้ทรงคุณวุฒิใช้แบบรายงานการพิจารณาหลักสูตรเป็นแนวทาง ในการตรวจสอบและพิจารณาหลักสูตรอย่างครบถ้วน

6. จากที่ปรากฏว่าสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ยังคงใช้ Template ของ มคอ.2 (เดิม) ผู้ทรงคุณวุฒิอาจพบข้อมูลที่ไม่สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.2565 และกฎกระทรวงมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2565 ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้ทรงคุณวุฒิจะต้องให้ข้อเสนอแนะที่สอดคล้องกับกฎกระทรวงและประกาศของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้อง แต่ไม่ใช้การพิจารณาให้สถาบันการศึกษาปรับแก้รูปแบบการเขียนหลักสูตรตามที่คุณพิจารณาต้องการ

7. การตรวจสอบ Key Performance Index (KPI) เพื่อเป็นตัวชี้วัดการบริหารคุณภาพหลักสูตร ควรต้องสอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 และเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.2565 หากหลักสูตรใด ยังคงใช้ KPI เดิม ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2552 ผู้ทรงคุณวุฒิจะต้องให้ข้อเสนอแนะ เพื่อให้ KPI มีความสอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 และเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.2565

8. การให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตรไม่ควรลอกเกณฑ์เป็นข้อเสนอแนะ แต่ควรถอดความเพื่อให้เข้าใจได้ง่ายและสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องปรับปรุง

แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสำหรับสถาบันการศึกษา

เพื่อให้หลักสูตรมีการพัฒนาเป็นไปตามกฎกระทรวงและประกาศคณะกรรมการมาตรฐานอุดมศึกษา ที่ได้ประกาศใช้ในปี พ.ศ.2565 ผู้พัฒนาหลักสูตรจำเป็นต้องทำความเข้าใจกับกฎกระทรวง ประกาศของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และข้อบังคับของสภากาพยาบาลว่าด้วยการให้ความเห็นชอบหลักสูตรการศึกษากาพยาบาลและการผดุงครรภ์ หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ที่เป็นปัจจุบัน

ประเด็นสำคัญที่นำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรมีดังนี้

1. การแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตร ควรประกอบด้วยอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ทั้ง 5 สาขาวิชาหลักที่สภากาพยาบาลกำหนด ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก จำนวนอย่างน้อย 2 คน ควรพิจารณาผู้ที่มีประสบการณ์ในการพัฒนาหลักสูตร และเป็นผู้ที่มีความเข้าใจในกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร

2. การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร

เนื่องจากหลักสูตรเป็นหลักสูตรเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ (Outcome - based curriculum) จึงให้ความสำคัญต่อการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง ที่ตอบสนองต่อความต้องการ/ความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม และออกแบบหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้อย่างสัมพันธ์กัน และให้เกิดความเชื่อมั่นว่าหลักสูตรจะทำให้ผู้เรียนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังเมื่อสำเร็จการศึกษา ในกรณีหลักสูตรปรับปรุงต้องนำผลการประเมินหลักสูตรมาประกอบในการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้วย การสำรวจความต้องการ/ความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสียต่อบัณฑิตให้เป็นไปตามหลักวิชาการ หลักสูตรต้องแสดงการขับเคลื่อนผลลัพธ์การเรียนรู้ให้เชื่อมั่นว่าผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนจะบรรลุตามที่กำหนดไว้

3. การกระจายผลลัพธ์การเรียนรู้หลักสูตรทุกข้อ จะต้องมียุทธศาสตร์รองรับเพียงพอที่ผู้เรียนจะบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนดเมื่อสำเร็จการศึกษา

4. แผนที่การกระจายผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชาต่าง ๆ จะต้องแสดงให้เห็นพัฒนาการของผู้เรียน จากปีที่ 1 - ปีที่ 4 สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาตรี และผลลัพธ์การเรียนรู้บางข้ออาจบรรลุก่อนปีสุดท้ายของหลักสูตร แต่ไม่ควรบรรลุในปีแรกๆของการศึกษา

5. การประเมินพัฒนาการของผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน อาจออกแบบโดยใช้ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับ/ชั้นปี หรือรูปแบบอื่นตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนดไว้ แต่ต้องสะท้อนให้เห็นพัฒนาการตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

6. เมื่อกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับ/ชั้นปีแล้ว ต้องตรวจสอบด้วยว่า ตารางการศึกษาแต่ละชั้นปีมีความสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับ/ชั้นปีที่กำหนดไว้

7. การกำหนดกระบวนการเรียนรู้ ต้องมีความชัดเจน สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ รู้จักวิธีแสวงหาความรู้ เกิดกรอบคิดแบบเติบโต (Growth Mindset) และปลูกฝังการเรียนรู้ตลอดชีวิต

8. กำหนดระบบและกลไกการพัฒนาหลักสูตรและการบริหารคุณภาพอย่างเหมาะสม มีตัวบ่งชี้ในการกำกับคุณภาพของการดำเนินการหลักสูตรอย่างสอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 และเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565 เป็นอย่างน้อย

9. หากสถาบันการศึกษากำหนด Sub PLOs ต้องแสดงให้เห็นว่าได้นำไปใช้อย่างไรในหลักสูตรและต้องปรากฏใน Curriculum mapping

10. ไม่มีความจำเป็นต้องกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา (CLOs) ไว้ในหลักสูตร ด้วยหากมีการเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงรายวิชาในประเด็น CLOs จะต้องขอปรับปรุงหลักสูตร

หมวด 1 ข้อมูลหลักสูตร

1. รหัสหลักสูตรและชื่อหลักสูตร

รหัสหลักสูตร xxxxxxxx

(กรณีหลักสูตรปรับปรุงใช้รหัสเดิม กรณีหลักสูตรใหม่จะได้รับรหัสเมื่อกระทรวงการ

อุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมรับรองหลักสูตรแล้ว)

ภาษาไทย หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

ภาษาอังกฤษ Bachelor of Nursing Science Program

2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ภาษาไทย ชื่อเต็ม พยาบาลศาสตรบัณฑิต

ชื่อย่อ พย.บ.

ภาษาอังกฤษ ชื่อเต็ม Bachelor of Nursing Science

ชื่อย่อ B.N.S.

3. การพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร จากสถาบันอุดมศึกษา

ได้ผ่านการพิจารณาถ้อยแถลงโดยคณะกรรมการประจำคณะ/สำนัก วันที่.....

ได้ผ่านการพิจารณาถ้อยแถลงโดยคณะกรรมการสภาวิชาการ/คณะกรรมการถ้อยแถลงของสภามหาวิทยาลัย/คณะกรรมการอื่นๆที่ทำหน้าที่เช่นเดียวกัน วันที่.....

ได้ผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา วันที่.....

หมายเหตุ

หลักสูตรที่ส่งมายังสภาการพยาบาลจะต้องผ่านการพิจารณาเห็นชอบจากคณะกรรมการสภาวิชาการ/คณะกรรมการถ้อยแถลงของสภามหาวิทยาลัย/คณะกรรมการอื่นๆที่ทำหน้าที่เช่นเดียวกัน เป็นอย่างน้อย

4. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร

ระบุจำนวนหน่วยกิตรวมของหลักสูตร โดยไม่ต่ำกว่า 120 หน่วยกิต

5. ประเภทของหลักสูตร

เป็นหลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพ

เป็นหลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาชีพ

6. ลักษณะหลักสูตร

- เป็นหลักสูตรของสถาบันการศึกษาโดยเฉพาะ
- เป็นหลักสูตรที่ตกลงร่วมผลิตกับหน่วยงานภายนอก ระบุชื่อหน่วยงานภายนอก.....
พร้อมแนบหลักฐานในการตกลงร่วมผลิตไว้ในภาคผนวก

คำอธิบาย

หลักสูตรตกลงร่วมผลิตกับหน่วยงานภายนอก หมายถึง หลักสูตรที่ทำข้อตกลงร่วมผลิตอย่างเป็นทางการระหว่างสถาบันการศึกษา กับหน่วยงานภายนอกที่มีศักยภาพในการพัฒนาและบริหารหลักสูตรร่วมกับสถาบันการศึกษา โดยผ่านความเห็นชอบหรืออนุมัติของสภาสถาบันอุดมศึกษา

7. สถานสภาพของหลักสูตร

- หลักสูตรใหม่
กำหนดเปิดสอน ภาคการศึกษา..... ปีการศึกษา.....
- (กรณีสถาบันเปิดใหม่ต้องส่งหลักสูตรล่วงหน้า 12 เดือนก่อนเปิดภาคการศึกษา)
- หลักสูตรปรับปรุง
ปรับปรุงจากหลักสูตร..... พ.ศ.....
กำหนดเปิดสอน ภาคการศึกษา ที่ปีการศึกษา

(กรณีหลักสูตรปรับปรุงต้องส่งล่วงหน้า 6 เดือนก่อนเปิดภาคการศึกษา)

8. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

คำอธิบาย

ระบุข้อมูลของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรตามข้อบังคับสภาการพยาบาล ว่าด้วยการให้ความเห็นชอบหลักสูตร การศึกษาการพยาบาลและการผดุงครรภ์ หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ที่ครอบคลุม 5 สาขาวิชาหลักทางการพยาบาล ได้แก่

- 1) การพยาบาลผู้ใหญ่/การพยาบาลผู้สูงอายุ
- 2) การพยาบาลเด็กและวัยรุ่น
- 3) การพยาบาลชุมชน
- 4) การพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต
- 5) การพยาบาลมารดาและทารก/การผดุงครรภ์

โดยระบุสาขาวิชาที่รับผิดชอบ คุณวุฒิ และผลงานวิชาการที่ตรงกับสาขาวิชาที่รับผิดชอบ อย่างน้อย 1 ชื่อเรื่อง ที่มีคุณภาพตามกฎกระทรวง มาตรฐานการขอตำแหน่งทางวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 และมี

ประสบการณ์การปฏิบัติการพยาบาล และประสบการณ์สอนในสถาบันการศึกษาพยาบาลในสาขาวิชาที่รับผิดชอบ
อย่างน้อย 2 ปี

แนวทางการพิจารณา

รายชื่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อย่างน้อย 5 คน ระบุสาขาวิชาที่รับผิดชอบ

-คุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบที่ตรงกับสาขาวิชาที่รับผิดชอบ

-ผลงานวิชาการ ได้แก่ วิจัย/ตำรา/หนังสือ ที่ตรงกับสาขาวิชาที่รับผิดชอบ จำนวนหนึ่งรายการ ภายใน 5
ปีย้อนหลัง (ไม่นับปีของหลักสูตร)

(หากเป็นผลงานวิชาการที่เผยแพร่หลัง 24 มิถุนายน 2565 เป็นต้นมา ต้องเป็นชื่อแรกหรือผู้ประพันธ์
บรรณกิจ และกรณีหนังสือ/ตำราต้องเป็นชื่อแรกเท่านั้น)

-ประสบการณ์การสอนในสาขาวิชาที่รับผิดชอบอย่างน้อย 2 ปี

9. แผนรับนักศึกษา

คำอธิบาย

จำนวนรับนักศึกษาที่สอดคล้องกับศักยภาพของสถาบันการศึกษา และเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่
สภาการพยาบาลกำหนด

ระบุแผนการรับนักศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษาที่เริ่มใช้หลักสูตร ต่อเนื่องเป็นเวลา 5 ปี โดยพิจารณาจำนวน
รับนักศึกษาให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่สภาการพยาบาลกำหนด ให้แสดงอัตราส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษาเต็มเวลา
เทียบเท่าไม่เกิน 1:6 สำหรับสถาบันเก่า (การคิดอัตราส่วนใช้จำนวนอาจารย์ในปีการศึกษาที่ยื่นขอความเห็นชอบ
หลักสูตรและนักศึกษาทุกชั้นปีมาคำนวณอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลา 5 ปี) และ อาจารย์ต่อนักศึกษา ไม่เกิน
1:8 สำหรับสถาบันใหม่ (แสดงแผนการรับอาจารย์เพิ่มในแต่ละสาขาวิชาทุกปีการศึกษา)

แนวทางการพิจารณา

อัตราส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า ไม่เกิน 1:6 สำหรับสถาบันเก่า และ อาจารย์ต่อนักศึกษา ไม่เกิน
1:8 สำหรับสถาบันใหม่

10. สถานการณ์ภายนอก สถานการณ์ภายในและหรือสถานการณ์อื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งความต้องการและ ความคาดหวังจากผู้มีส่วนได้เสีย

คำอธิบาย

สถานการณ์ภายนอก หมายถึง สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ กฎระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมาย การเมือง
นโยบายระดับประเทศ ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม เทคโนโลยีที่ก้าวหน้าขึ้น และเหตุการณ์ทางธรรมชาติ
ที่ส่งผลหรือมีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอนสาขาพยาบาลศาสตร์ ตลอดจนความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย

สถานการณ์ภายใน หมายถึง บริบทของสถาบันอุดมศึกษา/คณะ วิทยาลัยฯ พันธกิจ อัตลักษณ์ ทรัพยากร ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารที่ครอบคลุมทุกด้าน โครงสร้าง ระบบ ระเบียบ วิธีปฏิบัติงาน บรรยากาศในการทำงานและทรัพยากรในการบริหาร (คน เงิน วัสดุ การจัดการ) รวมถึงการพิจารณาผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของสถาบันการศึกษา และความสามารถภายในสถาบันการศึกษาทุกๆ ด้าน ตลอดจนผลการประเมินหลักสูตรของผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อนำมาพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนระดับหลักสูตร

ความต้องการ/ความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย หมายถึง การคาดการณ์หรือความคิดเห็นที่ตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียต่อคุณลักษณะ สมรรถนะ ของนักศึกษาและบัณฑิตพยาบาล

แนวทางการพิจารณา

พิจารณาจากเกณฑ์ 4 ข้อ ดังนี้

1) สถานการณ์ภายนอกที่มีความจำเป็นต้องตอบสนอง เช่น สถานการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคม โครงสร้างประชากร (ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สถานการณ์ด้านสุขภาพ สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพ เป็นต้น

2) สถานการณ์ภายในที่นำมาพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนระดับหลักสูตร เช่น วิทยาลัยฯ พันธกิจ หรือเอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัย

3) ความต้องการและความคาดหวังของ ผู้มีส่วนได้เสีย ได้แก่ ผู้ใช้บัณฑิต ผู้จ้างงาน อาจารย์ ผู้เรียนศิษย์เก่า อาจารย์รวมถึงผู้ใช้บริการ และประกาศ/เอกสารที่เกี่ยวข้อง การเขียนควรเขียนให้กระชับอธิบายสาระที่สำคัญและแสดงให้เห็นว่าได้นำมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรอย่างไร

4) กรณีหลักสูตรฉบับปรับปรุงต้องมีข้อมูลจากผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม และระบุวิธีการได้ข้อมูล

หมวด 2 ข้อมูลหลักสูตรตามองค์ประกอบหลักสูตร

1. ปรัชญาและวัตถุประสงค์

1.1 ปรัชญาหลักสูตร

คำอธิบาย ปรัชญาเป็นข้อความแสดงชุดความเชื่อหรือค่านิยมร่วมของคณาจารย์ที่ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการศึกษา

หลักสูตรการศึกษาพยาบาลควรกล่าวถึงความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาลและการจัดการเรียนการสอน และสร้างคุณค่าเพิ่มให้แก่ผู้เรียนและสังคม ความเชื่อหรือค่านิยมดังกล่าวจะปรากฏอยู่ในวัตถุประสงค์และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร การเขียนปรัชญาควรเขียนให้กระชับ ประกอบด้วยสาระสำคัญที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

แนวทางการพิจารณา

พิจารณาจากเกณฑ์ 3 ข้อ ดังนี้

- 1) สะท้อนปรัชญาการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา อัตลักษณ์นักศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพการพยาบาลที่เป็นสากล และแสดงความมุ่งมั่นในการผลิตบัณฑิตพยาบาลที่มีคุณภาพ และปฏิบัติการพยาบาลภายใต้จรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาล
- 2) แสดงความเชื่อในด้านการจัดการศึกษา เช่น ความเชื่อใน การจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นต้น
- 3) การเขียนกระชับ มีความชัดเจน

หมายเหตุ สถาบันการศึกษาสามารถระบุปรัชญาอื่นที่เกี่ยวข้องได้ตามบริบทของสถาบันการศึกษานั้นๆ

1.2 วัตถุประสงค์หลักสูตร

คำอธิบาย

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร คือ การแสดงคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ และจุดมุ่งหมายที่หลักสูตรจะผลิตบัณฑิตมีความสอดคล้องกับปรัชญาหลักสูตร และความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย ควรเขียนเป็นข้อๆ มีความชัดเจนสามารถนำไปเป็นแนวทางในการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้หลักสูตรได้ แต่ไม่ควรเขียนในลักษณะผลลัพธ์การเรียนรู้

แนวทางการพิจารณา

ประกอบด้วยเกณฑ์ 2 ข้อ โดยพิจารณาว่าสอดคล้อง หรือไม่สอดคล้องอย่างไร

- 1) มีความชัดเจน สะท้อนคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสถาบันการศึกษา วิชาชีพการพยาบาล และกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสียทั้งภายในและภายนอกซึ่งได้มาด้วยกระบวนการที่น่าเชื่อถือ
- 2) เขียนครอบคลุมทั้ง ด้านความรู้ ทักษะการปฏิบัติการพยาบาล และ เจตคติ และสอดคล้องกับระดับคุณวุฒิของหลักสูตร

2. ผลลัพธ์การเรียนรู้

2.1 การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร

คำอธิบาย

ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร หมายความว่า ผลที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ได้จากการศึกษา ฝึกอบรม หรือประสบการณ์ ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติ หรือการเรียนรู้ในที่ทำงานระหว่างการศึกษา ระบุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พัฒนาจากความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม ครอบคลุมผลลัพธ์การเรียนรู้ ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาที่กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กำหนด ลักษณะ การเขียนใช้อ้างอิงจากทฤษฎีการศึกษาใด การกำหนดระดับความสามารถในแต่ละด้านเหมาะสมกับระดับปริญญาตรี การกำหนดแต่ละข้อมีความชัดเจน มีทั้งผลลัพธ์การเรียนรู้ทั่วไป และผลลัพธ์การเรียนรู้เฉพาะ

ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตรนำมาจัดทำผลลัพธ์การเรียนรู้ในระดับชั้นปี ตามความก้าวหน้าของผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง และสอดคล้องกับแผนการศึกษา

มีการกำหนดแผนที่กระจายผลลัพธ์การเรียนรู้ไปสู่รายวิชา การกำหนดแผนที่ฯ ให้เชื่อว่าผู้เรียนจะบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังอย่างครอบคลุมทุกด้าน

แนวทางการพิจารณา

แนวทางการพิจารณามีทั้งหมด 8 ข้อ พิจารณาว่าสอดคล้องหรือไม่สอดคล้อง

1) กำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับระดับการเรียนรู้ของบัณฑิตระดับปริญญาตรี โดยครอบคลุมอย่างน้อย 4 ด้าน คือ

(1) ด้านความรู้	(2) ด้านทักษะ
(3) ด้านจริยธรรม	(4) ด้านลักษณะบุคคล

2) พัฒนามาจากผลกระทบภายนอกที่สำคัญ รวมทั้งนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังคนของประเทศ

3) ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร พัฒนาจากความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียอย่างครอบคลุม และมีกระบวนการศึกษาความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสียอย่างเป็นระบบที่ชัดเจนและน่าเชื่อถือ โดยพิจารณาจากข้อมูลการประเมินความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม

4) ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (Program Learning Outcomes) สอดคล้องกับปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่สร้างคุณค่าเพิ่มสู่สังคมและผู้เรียน

5) มีการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ในระดับชั้นปีที่ชัดเจนและสอดคล้องกับ PLOs ซึ่งแสดงให้เห็นความก้าวหน้าของสมรรถนะที่คาดหวัง และผลลัพธ์ระดับชั้นปีต้องสอดคล้องกันกับแผนการศึกษาในแต่ละระดับชั้นปี สามารถวัดและประเมินผลได้ และผลลัพธ์การเรียนรู้ต้องมีทั้งผลลัพธ์การเรียนรู้ทั่วไป และผลลัพธ์การเรียนรู้เฉพาะวิชาชีพ

6) กำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้รายปีที่สอดคล้องกับ PLOs

7) มีการกำหนดให้มีระดับการเรียนรู้ โดยอาจใช้ทฤษฎีของ บลูม (Bloom Taxonomy) หรือทฤษฎีอื่น ที่สถาบันการศึกษากำหนด

8) มีการกระจายผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum mapping)

2.2 การวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้

คำอธิบาย การกำหนดการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ วิธีการ เครื่องมือที่ใช้ในการวัด เกณฑ์การประเมินผล มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับการกำหนดการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ การวัด พัฒนาการผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของผู้เรียน กระบวนการปรับปรุงผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ การจัดการกับความเสี่ยงใน ผู้เรียนที่อาจไม่บรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ในระหว่างการศึกษา การจัดการกับผู้เรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ที่กำหนดอย่างเป็นระบบ

แนวทางการพิจารณา ประกอบด้วยเกณฑ์ 6 ข้อ ดังนี้

- 1) มีกลยุทธ์การวัด ประเมิน และปรับปรุงการเรียนรู้ของนักศึกษาที่เป็นมาตรฐาน
- 2) มีระบบและกลไกการตรวจสอบการวัดและประเมินผล เพื่อยืนยันการเกิดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้จริงตาม ที่คาดหวัง
- 3) แสดงให้เห็นวิธีการติดตามพัฒนาการผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ระหว่างเรียนจนมีแนวโน้มที่มั่นใจได้ว่าจะบรรลุ ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร
- 4) มีกระบวนการจัดการกับนักศึกษาที่มีความเสี่ยงไม่สามารถผ่านเกณฑ์ผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ใน หลักสูตร
- 5) มีกระบวนการจัดการกับนักศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์ผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยพิจารณา จากการกำหนดเกณฑ์ผ่านและวิธีการจัดการที่มีมาตรฐาน
- 6) มีกระบวนการจัดการกับนักศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์ผลการเรียนรู้ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยพิจารณา จากการกำหนดเกณฑ์ผ่านและวิธีการจัดการที่มีมาตรฐาน

การเขียนข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ

ผู้พิจารณาหลักสูตรอาจเขียนเพิ่มเติม ประเด็นภาพรวมของผลสัมฤทธิ์เรียนรู้ที่นอกเหนือจากเกณฑ์ ในแบบรายงาน ทั้งส่วนที่เป็นข้อสังเกต หรือข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการกำหนดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ให้มีความชัดเจน และนำไปดำเนินการให้ผู้เรียนบรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย

3. โครงสร้างหลักสูตรรายวิชาและหน่วยกิต

3.1 โครงสร้างหลักสูตร

คำอธิบาย

โครงสร้างหลักสูตร ประกอบด้วย หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ ได้แก่ กลุ่มพื้นฐาน วิชาชีพ และกลุ่มวิชาชีพ หมวดวิชาเลือกเสรี

การจัดรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด สำหรับรายวิชาในหมวดวิชาเฉพาะสถาบันการศึกษาต้องออกแบบให้ตอบสนองกับ PLOs ที่กำหนด

การกำหนดชั่วโมงเรียนในระบบทวิภาค

รายวิชาทฤษฎี 1 หน่วยกิต ใช้เวลาเรียนไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมงต่อ 1 ภาคการศึกษา

รายวิชาในห้องทดลอง 1 หน่วยกิต ใช้เวลาเรียนไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมงต่อ 1 ภาคการศึกษา

รายวิชาปฏิบัติ 1 หน่วยกิต ใช้เวลาเรียนไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อ 1 ภาคการศึกษา

การศึกษาด้วยตนเองในรายวิชาภาคทฤษฎี 1 หน่วยกิต ใช้เวลาไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา

การศึกษาด้วยตนเองในรายวิชาภาคปฏิบัติ 1 หน่วยกิต ใช้เวลาไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา

หรือเป็นไปตามสถาบันอุดมศึกษากำหนด

แนวทางการพิจารณา

โครงสร้างหลักสูตรมีเกณฑ์การพิจารณา 4 ข้อ มีแนวทางในการพิจารณาว่าสอดคล้องหรือไม่ สอดคล้องอย่างไร

- 1) การออกแบบโครงสร้างหลักสูตรและรายวิชาต้องมีรายละเอียดสัมพันธ์และครอบคลุมผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร เนื้อหาสาระทันสมัย
- 2) มีการจัดลำดับรายวิชาจากพื้นฐานวิชาชีพไปสู่วิชาเฉพาะทางการพยาบาลสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับชั้นปี
- 3) กำหนดวิธีการเผยแพร่โครงสร้างหลักสูตรแก่ผู้มีส่วนได้เสีย
- 4) ระบุระบบการจัดการศึกษาชัดเจนสอดคล้องกับระบบของสถาบันอุดมศึกษา

3.2 จำนวนหน่วยกิต

คำอธิบาย จำนวนหน่วยกิตขั้นต่ำของหลักสูตร ระดับปริญญาตรี และหมวดต่าง ๆ ของโครงสร้างหลักสูตร

แนวทางการพิจารณา

เกณฑ์การพิจารณามี 3 ข้อ ดังนี้

- 1) จำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิต
- 2) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวนไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต

3) หมวดวิชาเฉพาะ ได้แก่ วิชาพื้นฐานวิชาชีพและวิชาชีพ มีหน่วยกิตในหมวดนี้ รวมไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต โดยมีวิชาปฏิบัติการพยาบาลในสถานการณ์จริงไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต และทางทฤษฎีไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต

- จัดให้มีกลุ่มรายวิชาการผดุงครรภ์ ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต และวิชาภาคปฏิบัติไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

และ

- จัดให้มีรายวิชาการรักษาโรคเบื้องต้นทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติรวมกันแล้วไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต

4) หมวดวิชาเลือกเสรี จำนวนหน่วยกิต ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

3.3 เนื้อหาสาระรายวิชา

คำอธิบาย อธิบายลักษณะของเนื้อหาสาระรายวิชา หรือลักษณะวิชาในหมวดต่าง ๆ ที่กำหนดอยู่ในหลักสูตร ความสอดคล้องของเนื้อหาสาระกับปรัชญาหลักสูตรและผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังทุกระดับ

แนวทางการพิจารณา

เกณฑ์การพิจารณาแบ่งตามหมวดวิชา ความสอดคล้องของคำอธิบายรายวิชากับลักษณะของหมวดวิชา ความสมบูรณ์ หรือครบถ้วน

1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมายถึง หมวดวิชาที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ให้พร้อมสำหรับโลกในปัจจุบันและอนาคต เพื่อให้เป็นบุคคลผู้ใฝ่รู้และมีทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 อย่างครบถ้วน เป็นผู้ตระหนักรู้ถึงการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ ในการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหา เป็นผู้ที่สามารถสร้างโอกาสและคุณค่าให้ตนเองและสังคม รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและของโลก เป็นบุคคลที่ดำรงตนเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง มีจริยธรรม และยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง รู้คุณค่าและรักษาค่านิยม ร่วมมือรวมพลังเพื่อสร้างสรรค์และพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน และเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคมสถาบันการศึกษาอาจจัดวิชาศึกษาทั่วไปในลักษณะจำแนกเป็นรายวิชา หรือลักษณะบูรณาการใด ๆ ก็ได้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป และต้องแสดงการวัดและประเมินผลที่สะท้อนการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนที่สอดคล้องกับปรัชญาและวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาวิชาศึกษาทั่วไปได้อย่างชัดเจน

สถาบันอุดมศึกษามักจะกำหนดรายวิชาศึกษาทั่วไปให้กับหลักสูตรต่างๆ เบื้องรายวิชาที่ใช้ร่วมกันกับหลักสูตรต่างๆ ทั้งนี้ผู้ตรวจหลักสูตรและอาจารย์ต้องทำความเข้าใจกับแนวคิดการจัดการหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของสถาบันอุดมศึกษา การแนะนำให้ปรับเปลี่ยนมักจะกระทบภาพรวมของสถาบันอุดมศึกษา การให้ข้อเสนอแนะจึงต้องทำอย่างรอบคอบ

2) หมวดวิชาเฉพาะ ได้แก่ วิชาพื้นฐานวิชาชีพ และวิชาชีพ

2.1 กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพ คือ รายวิชาบังคับพื้นฐานเฉพาะรายวิชาที่สัมพันธ์กับการพยาบาล และรายวิชาทางวิทยาศาสตร์สุขภาพที่ครอบคลุมเนื้อหาสาระ อาทิ ชีวเคมี ชีววิทยา กายวิภาคศาสตร์ สรีรวิทยา ประสาทวิทยา จุลชีววิทยา พยาธิวิทยา เกสัชวิทยา ชีวสถิติ ระบาดวิทยา

สถาบันการศึกษาอาจบูรณาการเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกันเป็นรายวิชาหนึ่ง

2.2 กลุ่มวิชาชีพ คือ รายวิชาเฉพาะสาขาวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ทั้งภาคทฤษฎี การเรียนในห้องปฏิบัติการ และภาคปฏิบัติทางการพยาบาล โดยมีเนื้อหาสาระครอบคลุมที่ทำให้เกิดสมรรถนะผู้ประกอบการวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ที่ปฏิบัติต่อมนุษย์ทุกวัยแบบองค์รวม ที่ครอบคลุมทั้งร่างกาย จิตใจ และสังคม ทั้งภาวะสุขภาพปกติและเจ็บป่วย ตลอดจนวาระท้ายของชีวิต มีการบูรณาการจิตวิทยาพัฒนาการและโภชนศาสตร์อย่างเหมาะสม โดยใช้ศาสตร์การพยาบาล การผดุงครรภ์ และศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ครอบคลุมทั้ง 4 มิติ ได้แก่ การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกัน การรักษา และการฟื้นฟูสุขภาพ

การปฏิบัติการพยาบาลต้องครอบคลุมการพยาบาลผู้ใหญ่ การพยาบาลผู้สูงอายุ การพยาบาล เด็ก การพยาบาลชุมชน การพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต การผดุงครรภ์ การบริหารการพยาบาล และการปฏิบัติการพยาบาลรวบรวมยอดเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่การเป็นพยาบาลวิชาชีพ

3) หมวดวิชาเลือกเสรี หมายถึง รายวิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ตามที่ตนเองถนัด หรือสนใจ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนรายวิชาใด ๆ ในหลักสูตรระดับปริญญาตรีตามที่สถาบันการศึกษากำหนด

4. การจัดการกระบวนการเรียนรู้

4.1 การจัดการกระบวนการเรียนรู้

คำอธิบาย การจัดการกระบวนการเรียนรู้ในหลักสูตรเน้นผลลัพธ์ (Outcome Based Education) การออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่กระตุ้นผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ แสวงหาความรู้ ปลูกฝังให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต และเกิดกรอบคิดแบบเติบโต (Growth Mindset) กระบวนการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ในการทำงานจริงได้ และสนองต่อความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย

แนวทางการพิจารณา

เกณฑ์การพิจารณามีทั้งหมด 5 ข้อ แนวทางการพิจารณา จะดูว่าการกำหนดกระบวนการเรียนรู้มีความชัดเจน เห็นขั้นตอนการดำเนินการเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ตามที่กำหนดในหลักสูตร และสอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร หรือสถาบันการศึกษาแต่ละแห่งจะมีแนวทางในการจัดการแตกต่างกันไป

1) กำหนดการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก (active learning) และปลูกฝังให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต และทำให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้จากแหล่งต่างๆ ฝึกสะท้อนความคิดจากสิ่งที่เรียนรู้ เกิดกรอบคิดแบบเติบโต(Growth Mindset) และซ่อมเสริมสำหรับผู้เรียนที่ประสบปัญหาการเรียนรู้

- 2) กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และมีกรอบความคิดของผู้ประกอบการ
- 3) แสดงกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียนและบรรยากาศการเรียนรู้
- 4) การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ในการทำงานจริงได้
- 5) กระบวนการเรียนรู้ตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสียและสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง

4.2 วิธีการวัดประเมินผลผู้เรียน

คำอธิบาย การวัดและประเมินผลผลลัพธ์การเรียนรู้ โดยใช้วิธีการ เครื่องมือ และเกณฑ์การตัดสินผลที่เหมาะสม มีความตรง ความเที่ยง และยุติธรรม และมีการทบทวน ตรวจสอบ กำกับ การให้ข้อมูลป้อนกลับ นำไปสู่การปรับปรุง/พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของผู้สอนและผู้เรียน เพื่อให้มั่นใจว่าผู้เรียนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามที่หลักสูตรและรายวิชาคาดหวัง

แนวทางการพิจารณา

เกณฑ์การพิจารณามีทั้งหมด 3 ข้อ ดังนี้

- 1) ออกแบบวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลายสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้และวิธีการเรียนการสอน โดยเน้นที่การประเมินความก้าวหน้า(formative assessment)
- 2) กำหนดวิธีการ เครื่องมือ และเกณฑ์การตัดสินผลที่มีความน่าเชื่อถือ เป็นธรรมและสะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ที่แท้จริงของผู้เรียน
- 3) กำหนดวิธีการทบทวน ตรวจสอบ กำกับ การให้ข้อมูลป้อนกลับ วิธีการวัดและประเมินผล และการรายงานผลการเรียนรู้ที่นำไปสู่การปรับปรุง/พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของผู้สอนและผู้เรียน

4.3 การกำกับ ติดตามและการปรับปรุง

คำอธิบาย เป็นการประเมินผลเพื่อตรวจสอบ กำกับ และติดตามผลการเรียนรู้ เพื่อให้มั่นใจว่าผู้เรียนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามที่หลักสูตรและรายวิชาคาดหวัง

แนวทางการพิจารณา

เกณฑ์การพิจารณามีทั้งหมด 2 ข้อ ดังนี้

- 1) มีการประเมินกระบวนการจัดการเรียนรู้ และกระบวนการกำกับติดตามผลการเรียนรู้อย่างชัดเจน
- 2) แสดงวิธีการปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

5. ความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการหลักสูตร ซึ่งรวมถึงคณาจารย์

5.1 ความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการหลักสูตรและทรัพยากร

คำอธิบาย

ความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการหลักสูตรและทรัพยากร หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจในหลักสูตรของสถาบันการศึกษา และมีความสามารถในการบริหารจัดการศึกษาตามที่หลักสูตรกำหนด มีความพร้อมด้านอาคารเรียนและห้องเรียนที่ทันสมัยสอดคล้องกับสังคมดิจิทัลและเอื้อต่อการเรียนรู้ให้บรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง

5.1.1 ความพร้อมด้านอาคารเรียนและห้องเรียน

คำอธิบาย

ความพร้อมด้านอาคารเรียนและห้องเรียน หมายถึง มีอาคารที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษาและเหมาะสมกับวิธีการจัดการเรียนการสอนที่กำหนดในหลักสูตร ได้แก่ ห้องเรียน ห้องเรียนเสมือนจริง ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์สุขภาพ ห้องปฏิบัติการพยาบาล และห้องปฏิบัติการพยาบาลเสมือนจริง ห้องทำงานของอาจารย์และบุคลากร ห้องสมุดที่ทันสมัย มีสถานที่ทำกิจกรรมเสริมหลักสูตร นันทนาการ และการกีฬา

ห้องเรียนเสมือนจริง หมายถึง การจัดการการเรียนการสอนผ่านคอมพิวเตอร์และระบบเครือข่าย อินเทอร์เน็ต ที่ออกแบบกระบวนการเรียนการสอนให้มีสภาพแวดล้อมคล้ายกับเรียนในห้องเรียน ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และสร้างปฏิสัมพันธ์ทางการเรียนรู้ ร่วมกันได้ระหว่างผู้เรียนและผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้สอนที่อยู่คนละแห่งได้ โดยผู้สอนออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ และสื่อต่าง ๆ ที่หลากหลายสอดคล้องกับที่กำหนดในหลักสูตร โดยใช้เทคโนโลยีเสมือนจริง(Virtual Reality) และ/หรือเทคโนโลยีเสริมความจริง (Augmented Reality) และ/หรือ Mixed Reality และ/หรือ Extended Reality

ห้องปฏิบัติการพยาบาลเสมือนจริง หมายถึง ห้องฝึกปฏิบัติโดยใช้สถานการณ์เสมือนจริงทางการพยาบาล (Scenario) หุ่นจำลองเสมือนจริง(Simulation) ซึ่งจะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ด้วยตนเองเหมือนอยู่ในสถานการณ์จริง สามารถฝึกฝนทักษะการปฏิบัติการพยาบาล การแก้ไขปัญหาและการตัดสินใจทางคลินิก และเกิดความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลต่อผู้ป่วยในสถานการณ์จริง

แนวทางการพิจารณา

เกณฑ์การพิจารณาทั้งหมด 7 ข้อ ดังนี้

1) มีห้องเรียนและห้องเรียนเสมือนจริง(Virtual classroom) ที่เอื้อต่อการเรียนการสอนและการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้สอน มีอุปกรณ์ที่ทันสมัย เพียงพอ เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลายซึ่งกำหนดไว้ในหลักสูตร

2) มีห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์สุขภาพที่เหมาะสม มีอุปกรณ์เพียงพอ

3) มีห้องปฏิบัติการพยาบาลทุกสาขาวิชาทางการพยาบาล ห้องปฏิบัติการเสมือนจริง มีอุปกรณ์ที่ทันสมัย เพียงพอ และพร้อมใช้ ในการฝึกทักษะทางการพยาบาลในรายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

4) มีโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย เหมาะสม และเพียงพอ ต่อการจัดการเรียนการสอน และมีแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและบริบทของสังคมดิจิทัลที่ทันสมัย

5) มีสถานที่ทำกิจกรรมนอกหลักสูตร นันทนาการ และการกีฬา

6) มีห้องทำงานที่เหมาะสมเอื้อต่อการทำงานของอาจารย์และบุคลากร

7) มีห้องสมุดที่ทันสมัย โดยอย่างน้อยต้องมี

(1) มีหนังสือหรือตำราหลักทางการพยาบาลที่ไม่เกิน 10 ปี จำนวน 5 ชื่อเรื่องต่อสาขาวิชา ใน 5 สาขาวิชาหลัก ครอบคลุมทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ที่มีการบริหารจัดการให้ผู้เรียนทุกคนสามารถเข้าถึงได้อย่างเพียงพอ โดยระบุไว้ในรายละเอียดของรายวิชา **และต้องมีจำนวนหนังสือ/ตำราหลักไม่น้อยกว่า 5 เล่มต่อชื่อเรื่อง**

2) มีหนังสือหรือตำราทางการพยาบาลและวิทยาศาสตร์สุขภาพที่ไม่เกิน 10 ปี ไม่น้อยกว่า 50 เล่มต่อนิสิต/นักศึกษา 1 คน **หรือ มีฐานข้อมูลหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่มีผู้ใช้งาน(user)ได้พร้อมกันทั้งสถาบันอย่างต่อเนื่องทุกปี**

(3) มีระบบฐานข้อมูลวารสารการพยาบาลภาษาไทยอิเล็กทรอนิกส์ฉบับเต็ม ให้นิสิต/นักศึกษาเข้าถึงระบบการสืบค้นได้อย่างสะดวก

(4) มีระบบฐานข้อมูลวารสารการพยาบาลภาษาอังกฤษอิเล็กทรอนิกส์ฉบับเต็มที่ครอบคลุมทั้ง 5 สาขาหลัก ให้นิสิต/นักศึกษาเข้าถึงระบบการสืบค้นได้อย่างสะดวก

(5) มีระบบการสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดที่ผู้ใช้เข้าถึงได้ง่าย

5.1.2 แหล่งฝึกภาคปฏิบัติ

คำอธิบาย

แหล่งฝึกภาคปฏิบัติ หมายถึง สถานที่ฝึกปฏิบัติการพยาบาลทั้งในสถานพยาบาล และในชุมชน ตามที่หลักสูตรกำหนด มีความเหมาะสมสำหรับการพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนในแต่ละรายวิชา

แนวทางการพิจารณา

เกณฑ์การพิจารณามีทั้งหมด 3 ข้อ ดังนี้

1) ครอบคลุมการบริการสุขภาพทุกระดับ (ปฐมภูมิ ทติยภูมิ และตติยภูมิ) ทุกสาขาวิชาทางการพยาบาล สอดคล้องตามที่กำหนดในผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายวิชาต่างๆ โดยทุกรายวิชาปฏิบัติให้มีแหล่งฝึกรองรับ

- 2) มีมาตรการรักษาความปลอดภัยสำหรับนักศึกษาและอาจารย์ ทั้งระหว่างการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษา และระหว่างการเดินทางไปฝึกปฏิบัติงาน
- 3) มีการประเมินแหล่งฝึกภาคปฏิบัติและแนวทางการพัฒนา

5.2 ความพร้อมด้านการจัดการ

คำอธิบาย

ความพร้อมด้านการจัดการ หมายถึง มีบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาอื่น ๆ ที่ช่วยเอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานการศึกษาให้มีคุณภาพ ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษา เช่น บรรณารักษ์ เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป เจ้าหน้าที่โสตทัศนูปกรณ์ เจ้าหน้าที่ห้องปฏิบัติการ เจ้าหน้าที่การเงิน เป็นต้น และจัดระบบและกลไกการดำเนินงานให้มีการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

แนวทางการพิจารณา

เกณฑ์การพิจารณามีทั้งหมด 5 ข้อ ดังนี้

- 1) มีผู้รับผิดชอบในการบริหารจัดการทรัพยากรการศึกษาโดยเฉพาะ
- 2) มีแผนการจัดสรรหรือจัดเตรียมให้มีจำนวนทรัพยากรการศึกษาทุกประเภทจำนวนเพียงพอ และอยู่ในสภาพพร้อมใช้ตลอดเวลา
- 3) มีการวางแผนประเมินคุณภาพ และปริมาณของทรัพยากรทุกประเภท รวมทั้งแหล่งฝึกปฏิบัติการพยาบาลอย่างต่อเนื่องอย่างน้อยทุกภาคการศึกษา
- 4) มีการประเมินประสบการณ์และความพึงพอใจของนักศึกษาและอาจารย์เพื่อการปรับปรุงคุณภาพภายหลังสิ้นสุดการเรียนการสอน

5.3 อาจารย์

คำอธิบาย

อาจารย์ หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่สอนในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา ทำหน้าที่ตามพันธกิจในระดับอุดมศึกษาอย่างครบถ้วน ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การสอน วิจัย บริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม ประกอบด้วย อาจารย์ประเภทต่าง ๆ ซึ่งต้องมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด ได้แก่ อาจารย์ประจำ อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอน

แนวทางการพิจารณา

5.3.1 อาจารย์ประจำ ได้แก่ บุคคลที่ดำรงตำแหน่ง อาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ทั้งนี้ให้รวมถึงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น ในสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ที่มีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษา และปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา มีคุณวุฒิ

ระดับปริญญาโทสาขาพยาบาลศาสตร์หรือสาขาที่สัมพันธ์กันเป็นอย่างน้อย โดยต้องมีคุณสมบัติปริญญาตรีทางการพยาบาลและการผดุงครรภ์ มีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ชั้นหนึ่ง หรือใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลชั้นหนึ่ง ที่ไม่หมดอายุ สำหรับอาจารย์ที่สอนด้านการพยาบาลมารดา-ทารกและการผดุงครรภ์ต้องมีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ชั้นหนึ่ง

5.3.2 อาจารย์ประจำหลักสูตร

- (1) เป็นอาจารย์ประจำสถาบันอุดมศึกษา
- (2) ต้องมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง และเป็นผลงานวิชาการตรงกับสาขาวิชาที่รับผิดชอบจัดการเรียนการสอน หากเป็นผลงานวิชาการที่เผยแพร่หลังวันที่ 24 มิถุนายน 2565 อาจารย์ประจำหลักสูตรต้องเป็นหัวหน้าโครงการหรือเป็นผู้ประพันธ์บรรณกิจ(corresponding author)

5.3.3 อาจารย์ผู้สอน

- (1) อาจเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษที่มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโทสาขาพยาบาลศาสตร์ หรือ มีตำแหน่งทางวิชาการในสาขาพยาบาลศาสตร์ไม่ต่ำกว่าระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ ในกรณีอาจารย์พิเศษไม่มีคุณวุฒิตามที่กำหนดข้างต้น ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับรายวิชาที่สอน โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัยหรือเทียบเท่า ทั้งนี้ หากรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้อาจารย์พิเศษต้องมีอาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนานักศึกษา ตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนรายวิชานั้นๆ ด้วย
- (2) อาจารย์พิเศษสอนภาคปฏิบัติการพยาบาล ให้มีคุณวุฒิเป็นไปตามที่สภาการพยาบาลประกาศกำหนด โดยสถาบันอุดมศึกษาต้องมีกระบวนการกำกับ ติดตาม การจัดการเรียนรู้เพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่ระบุในรายวิชานั้นๆ ในกรณีปริญญาโท ที่ไม่ใช่สาขาพยาบาลศาสตร์ให้เป็นไปตามที่สภาการพยาบาลประกาศกำหนด
- (3) นอกจากนี้อาจารย์ผู้สอนต้องมีคุณวุฒิ ประสบการณ์ และความถนัดที่เหมาะสมกับรายวิชาและภาระงานที่ได้รับมอบหมาย

5.4 การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ และวิธีการประเมินอย่างเป็นระบบ รวมทั้งแผนการนำผลการประเมินมาพัฒนาสมรรถนะอาจารย์ให้มีระดับสูงขึ้น

คำอธิบาย

สถาบันการศึกษากำหนด ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะของอาจารย์ให้สอดคล้องกับ “แนวทางการส่งเสริมคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา” ของสำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ปัจจุบัน คือ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์

วิจัยและนวัตกรรม) หรือเทียบเคียงได้ เพื่อส่งเสริมสนับสนุน ให้อาจารย์มีสมรรถนะและประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน และมีระบบการประเมินผลและแผนการนำผลไปพัฒนาสมรรถนะอาจารย์ให้สูงขึ้น ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ และในแต่ละองค์ประกอบมี 4 ระดับของคุณภาพ ได้แก่

องค์ประกอบที่ 1 องค์ความรู้ (Knowledge) ประกอบด้วย 2 มิติ ได้แก่ 1) ความรู้ในศาสตร์สาขาวิชาของตน 2) ความรู้ในศาสตร์การสอนและการเรียนรู้

องค์ประกอบที่ 2 สมรรถนะ (Competencies) ประกอบด้วย 4 มิติคือ 1) ออกแบบและวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ 2) ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3) เสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้และสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน 4) วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนพร้อมทั้งสามารถให้ข้อมูลป้อนกลับอย่างสร้างสรรค์

องค์ประกอบที่ 3 ค่านิยม (Values) ประกอบด้วย 2 มิติคือ 1) คุณค่าในการพัฒนาวิชาชีพอาจารย์ และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง 2) ดำรงไว้ซึ่งจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพอาจารย์

แนวทางการพิจารณา

มีการกำหนดสมรรถนะอาจารย์ประจำ และมีการกำหนดการประเมินอย่างเป็นระบบ รวมทั้งการนำผลการประเมินมาพัฒนาสมรรถนะอาจารย์ให้มีระดับสูงขึ้น

6. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

6.1 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

คำอธิบาย

คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาเป็นปัจจัยพื้นฐานของความสำเร็จ โดยหลักสูตรได้ระบุแนวคิดปรัชญาในการออกแบบหลักสูตร จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาให้สอดคล้องกับธรรมชาติของหลักสูตร เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าผู้เข้าศึกษามีความพร้อมในการเรียนในหลักสูตรจนสำเร็จการศึกษา

แนวทางการพิจารณา

มีเกณฑ์การพิจารณาทั้งหมด 5 ข้อ ดังนี้

- 1) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า
- 2) หลักสูตรปริญญาตรีสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี สาขาอื่น ให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาการพยาบาลว่าด้วย การให้ความเห็นชอบหลักสูตรการศึกษาวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ระดับวิชาชีพสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาอื่น ฉบับที่เป็นปัจจุบัน
- 3) สำหรับผู้เข้าศึกษาหลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาชีพต้องสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า โดยมีคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่น้อยกว่า 3.50 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า และมีผลการเรียนในหลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้า ไม่น้อยกว่า 3.50 ทุกภาคการศึกษา ในระหว่าง

การศึกษาในหลักสูตรแบบก้าวหน้า หากภาคการศึกษาใดภาคการศึกษาหนึ่งมีผลการเรียนต่ำกว่า 3.50 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า จะถือว่าผู้เรียนขาดคุณสมบัติในการศึกษาหลักสูตรแบบก้าวหน้า

4) มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่เจ็บป่วยหรือเป็นโรคติดต่อร้ายแรง หรือมีความผิดปกติที่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษา

5) มีคุณสมบัติอื่น ๆ ที่ไม่ขัดแย้งกับที่สภากาการพยาบาลกำหนด

6.2 การลงทะเบียนเรียน

คำอธิบาย

การลงทะเบียนเรียน หมายถึง การบันทึกรายวิชาเรียนในแต่ละภาคการศึกษาของนิสิต/นักศึกษา ผ่านระบบการลงทะเบียนเรียนที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด

แนวทางการพิจารณา

การลงทะเบียนเรียนให้เป็นไปตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด

7. การประเมินผลการเรียนและเกณฑ์การสำเร็จการศึกษา

7.1 การประเมินผลการเรียน

คำอธิบาย

เป็นกระบวนการประเมินสัมฤทธิผลของนักศึกษาตามผลลัพธ์การเรียนรู้ (outcome-based assessment) ภายหลังจากจัดกระบวนการเรียนการสอนในรายวิชาตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในรายวิชา (course learning outcomes: CLO) หรือใน หลักสูตร (program learning outcomes: PLOs) โดยใช้วิธีการวัดผลต่างๆ ที่ต้องมีความสอดคล้องกับวิธีการเรียนการสอน (teaching and learning methods) ที่ทำให้ได้ผลลัพธ์การเรียนรู้ (learning outcomes) ที่กำหนดไว้ในรายวิชาหรือหลักสูตร โดยคำนึงถึง ความเที่ยงตรงและเชื่อถือได้ (validity and reliability) ตามมาตรฐานการวัดผลด้วย

แนวทางการพิจารณา

การประเมินผลการเรียน ประกอบด้วยเกณฑ์การพิจารณา 2 ข้อ

1) มีการกำหนดวิธีการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนที่หลากหลายและสร้างสรรค์โดยสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง

2) กำหนดวิธีการประเมินที่ชัดเจนเพื่อวัดความสำเร็จของผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร

7.2 เกณฑ์การสำเร็จการศึกษา

คำอธิบาย

การสำเร็จการศึกษา ผู้เรียนจะศึกษาครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดในแผนการศึกษาของหลักสูตร และต้องได้แต้มไม่ต่ำกว่าระดับ 2.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนน ทุกรายวิชาในกลุ่มวิชาชีพ และคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่า 2.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนน ทั้งนี้ต้องบรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ทุกข้อตามที่ระบุในหลักสูตร จึงถือว่าสำเร็จการศึกษา การสำเร็จการศึกษาจะกำหนดให้ใช้ระบบการวัดผลที่แตกต่างจากที่ระบุไว้ข้างต้นก็ได้ แต่ต้องมีค่าที่เทียบเคียงกันได้

แนวทางการพิจารณา

เกณฑ์การสำเร็จการศึกษา ประกอบด้วยเกณฑ์การพิจารณา 4 ข้อ

- 1) เรียนครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
- 2) คะแนนเฉลี่ยสะสม ไม่ต่ำกว่า 2.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนน
- 3) เกณฑ์ขั้นต่ำทุกรายวิชาในกลุ่มวิชาชีพ ไม่ต่ำกว่า 2.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนน
- 4) บรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ทุกข้อตามที่ระบุในหลักสูตร

8. การประกันคุณภาพหลักสูตร

คำอธิบาย

การประกันคุณภาพของหลักสูตร ให้สถาบันอุดมศึกษากำหนดระบบประกันคุณภาพของ หลักสูตร และระบบประกันคุณภาพผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้จริงของผู้เรียน รวมทั้งติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ดังกล่าวที่สามารถติดตามตรวจสอบได้ตามหลักธรรมาภิบาล และนำไปใช้ปรับปรุงกระบวนการบริหารจัดการ หลักสูตร และการเรียนรู้ ให้ได้ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ตามที่หลักสูตรกำหนด

แนวทางการพิจารณา

การประกันคุณภาพหลักสูตร ประกอบด้วยเกณฑ์การพิจารณา 5 ข้อ

- 1) มีการวางแผนคุณภาพหลักสูตร (Quality planning) การรักษาคุณภาพ (Quality maintenance) การควบคุมคุณภาพหลักสูตร(Quality control) และการบริหารความเสี่ยงรวมถึงความเสี่ยงที่ผู้เรียนอาจไม่บรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ มีการจัดการข้อร้องเรียนและการอุทธรณ์ โดยให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการ
- 2) ระบุระบบและกลไกการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง(Continuous Quality Improvement) และการจัดการความเสี่ยงหรือภาวะคุกคามเพื่อประกันคุณภาพผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของหลักสูตร สร้างความพึงพอใจและมั่นใจต่อคุณภาพบัณฑิตของผู้มีส่วนได้เสีย
- 3) มีการกำหนดกระบวนการประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตรของผู้ใช้บัณฑิตและผู้มีส่วนได้เสีย

สำคัญ

- 4) มีการกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตร ตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด
- 5) กำหนดวิธีการสื่อสารและเผยแพร่ผลการประเมินคุณภาพหลักสูตรให้ผู้มีส่วนได้เสียและ

สาธารณชนได้รับทราบ

การนำเสนอควรต้องอธิบายระบบการประกันคุณภาพฯ ให้ชัดเจนและสอดคล้องกับเกณฑ์การพิจารณาทั้ง 5 ข้อ และกลไกการดำเนินการ

9. ระบบและกลไกในการพัฒนาหลักสูตร

คำอธิบาย

กระบวนการพัฒนาหลักสูตรในระหว่างดำเนินการใช้หลักสูตร เพื่อให้หลักสูตรมีความทันสมัย สอดคล้องกับความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย เท้าทันต่อสถานการณ์สุขภาพและการเปลี่ยนแปลงของสังคม โดยมีระบบและกลไกที่ชัดเจนในการดำเนินงาน

แนวทางการพิจารณา

ระบบและกลไกในการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วยเกณฑ์การพิจารณา 3 ข้อ

1. แสดงระบบและกลไกในการทบทวน ประเมิน พัฒนา/ปรับปรุง และแก้ไขหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง อย่างน้อยทุกปีการศึกษา เพื่อให้มีความทันสมัย ภายหลังจากการนำหลักสูตรไปปฏิบัติ
2. ระบุคณะกรรมการรับผิดชอบในการดำเนินการตามระบบที่กำหนดไว้
3. แสดงการทบทวน ตรวจสอบ กำกับ ติดตาม เพื่อนำไปสู่การบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้

การแสดงระบบและกลไกการพัฒนาหลักสูตรให้ตรวจสอบว่าสถาบันการศึกษาได้กำหนดขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรอย่างไรและมีกลไกอย่างไรในการขับเคลื่อนระบบให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร สถาบันการศึกษาอาจอธิบายระบบและกลไกแยกเป็น 3 ระยะ เช่น ก่อนการจัดการเรียนการสอน ระหว่างการจัดการเรียนการสอน และระยะหลังการจัดการเรียนการสอนสิ้นสุดลง หรืออธิบายระบบและกลไกรวมทุกระยะ แต่ต้องสะท้อนการนำสู่ความเชื่อมั่นว่าระบบและกลไกที่กำหนดนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เกิดการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับการคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย และผู้สำเร็จการศึกษาบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนด ด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ ทันสมัย เชื่อมั่นได้ว่าผู้เรียนสามารถบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ได้อย่างแท้จริง